

Infolinia Monsanto ds. Etyki w Biznesie

Nasza wizja jest wspólna. Możliwe korzyści z produktów Monsanto widać już na całym świecie, od najmniejszych gospodarstw rodzinnych do konglomeratów produkujących na skalę przemysłową.

Wdrażając nasze Przyrzeczenie – poprzez rzetelne prowadzenie działalności, sprzyjając będziemy urzeczywistnieniu tej właśnie wizji. Kodeks Etyki w Biznesie jest wizytówką naszego zaangażowania w rzetelne prowadzenie spraw Monsanto. Rzetelność to nadrzędna wartość Przyrzeczenia Monsanto, jak również drogowskaz w naszym codziennym działaniu. W naszym Kodeksie Etyki znaleźć można wskazówki rzetelnego wykonywania czynności zawodowych. Aby o dowolnej godzinie zgłosić pytanie na temat naszego kodeksu, lub podnieść niepokojącą kwestię, prosimy dzwonić do Infolinii ds. Etyki Monsanto.

Kontakt z Infolinią ds. Etyki Monsanto to dogodna metoda zadawania pytań i proszenia o wskazówki, gdy chodzi o jakąkolwiek wątpliwość co do etyki zawodowej. Jeśli rozmówcy tak jest zrzęcznie, przyjmowane są zgłoszenia anonimowe.

Dzwoniąc spoza kontynentu północnoamerykańskiego, na początku wybieramy kod dostępu dla naszego państwa. Dla kraju Polska, kod dostępu oraz numer infolinii są jak następuje: 0-0-800-111-1111, 877-781-2431.

Zgłaszając się w Infolinii ds. Etyki w Biznesie Monsanto, rozmawiamy z wykwalifikowanym specjalistą ds. komunikacji, który poprowadzi rozmowę tak, aby zrozumieć sedno Twojego pytania. Specjalista następnie przekaże Twoje pytanie w postaci sprawozdania do Biura ds. Etyki w Biznesie Monsanto, które po zapoznaniu się z jego treścią podejmie decyzję o właściwych dalszych krokach.

Pod koniec rozmowy, specjalista podyktuje numer zgłoszenia oraz termin ponownego kontaktu, po którym możesz zgłosić się ponownie w tej sprawie. Należy wtedy powołać się na numer zgłoszenia. W razie, gdyby potrzebna była dalsza informacja, zostaniesz o nią poproszony(a), gdy zgłosisz się ponownie.

Uwaga....

Infolinia ds. Etyki w Biznesie Monsanto nie ma służyć jako alternatywa wobec szczerych i konkretnych rozmów między Tobą a Twym zwierzchnikiem. W razie powstania pytań lub niepokojących kwestii w odniesieniu do normalnych procedur roboczych, lub wniosków co do usprawnienia wyników lub poprawienia warunków pracy – prosimy zgłaszać się bezpośrednio do zwierzchnika.

Przyrzeczenie Monsanto

Rzetelność stanowi podstawę wszystkiego, co reprezentujemy. W pojęciu rzetelności mieści się zarówno uczciwość, jak i poczucie przyzwoitości, konsekwencja (spójność) w działaniu, jak i odwaga cywilna – czyli wartości, do których urzeczywistnienia zobowiązaliśmy się:

Dialog:

Zobowiązujemy się do uważnego słuchania przedstawianych nam rozmaitych punktów widzenia i do podejmowania istotnego dialogu, w celu zrozumienia powstających kwestii, co pozwoli na lepsze zarządzanie potrzebom i ewentualnym niedostatkom postrzeganym przez nas samych, jak i przez społeczeństwo.

Szacunek:

Podejmujemy się szanować cenne dla ludzi w dowolnym miejscu świata wartości religijne, kulturowe i etyczne. Najwyższą wartością będzie dla nas bezpieczeństwo naszych pracowników, miejsc, w których prowadzimy działalność, naszych klientów, konsumenta, oraz środowiska naturalnego.

Przejrzystość:

Zobowiązujemy się, że istotne informacje będą dostępne, przystępnie przedstawione i zrozumiałe dla osób z nich korzystających.

Udostępnianie:

Podejmujemy się udostępniać posiadane informacje i techniki na rzecz postępu wiedzy naukowej, dla doskonalenia dziedziny rolnictwa i poprawy warunków środowiska, doskonalenia upraw, oraz pomocy rolnikom w krajach rozwijających się.

Korzyści:

Zobowiązujemy się dostarczać produkty wysokiej jakości, przynoszące korzyść naszym klientom, jak i środowisku, stosować sprawdzone jak i innowacyjne rozwiązania projektowe, oraz skutecznie i zapobiegliwie dbać o powierzone nam wartości.

W zakresie działań wewnętrznych, podejmujemy się również:

Działać jak właściciele, dla osiągnięcia wyników:

Stworzymy wspólnie jasny kierunek działania, jasny podział ról i obowiązków; będziemy budować mocne więzy z klientami i naszymi kontrahentami zewnętrznymi; podejmować rozumne decyzje; zapobiegliwie dbać o majątek firmy; oraz przyjmować odpowiedzialność za osiągnięcie ustalonych wyników.

Stworzyć znakomite miejsce pracy:

Zapewnimy szczególnie klimat poprzez zatrudnianie pracowników, którzy wnoszą różnorodność w działaniu i koncepcjach; będziemy sprzyjać innowacyjności, twórczemu myśleniu i doskonaleniu zawodowemu; pamiętać o stosowaniu modelu pracy zespołowej; jak również o wynagradzaniu i należnemu uznawaniu osiągnięć naszej załogi.

Zasoby Centralnego Biura d/s Etyki w Biznesie

Zachęca się pracowników do korzystania z podanych niżej sposobów kontaktowania się z Biurem d/s Etyki:

Gorąca Linia	877-781-2431
„Drogowskazy” Monsanto:	
Telefon Biura:	800-886-0782
E-mail:	Business.conduct@monsanto.com
Adres pocztowy Centralnego Biura d/s Etyki:	Monsanto Business Conduct Program P.O. Box 21526 St. Louis, MO 63132, USA

Osoby pragnące anonimowo zgłosić niepokojące ich kwestie lub zadać pytania w Centralnym Biurze d/s Etyki w Biznesie mogą to zrobić osobiście. Jednak dla lepszej ochrony swej tożsamości, zachęcamy do korzystania z Gorącej Linii, lub podanego adresu skrzynki pocztowej (P.O. Box). Ci pracownicy, którzy jednak ujawnią swoje dane, mogą liczyć na dyskrecję w najdalej posuniętym zakresie.

Szanowni koledzy i koleżanki, pracownicy Monsanto:

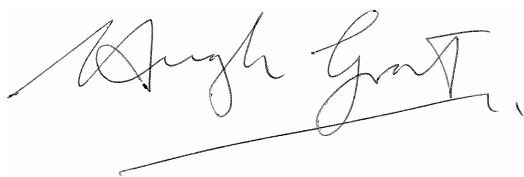
Bezkompromisowe zaangażowanie w rzetelność we wszelkich poczynaniach handlowych leży u rdzenia naszych działań jako przedsiębiorstwa. Nie wolno nam jednak nigdy tego zaangażowania traktować, jak rzeczy z góry przesądzonej. Odwrotnie, musimy zobowiązanie nasze odnawiać każdego dnia. Wbudowując rzetelność we wszystko, co robimy, zasłużymy sobie, i utrzymamy, zaufanie wszystkich naszych udziałowców.

Obowiązkiem naszym jest codzienne dążenie do utrzymania i powiększania zasobów tego zaufania. Za jego pomocą dopiero będziemy w stanie osiągnąć nasz cel, którym jest obfita ilość żywności oraz zdrowe środowisko; bez tego zaufania, staną na naszej drodze niepokonalne prawie bariery, ograniczające naszą swobodę działania.

Zasłużyć sobie na taką reputację to więcej, niż tylko przestrzegać litery prawa. Oznacza to podejmowanie etycznych decyzji nawet w sytuacjach, którymi nie rządzą żadne istniejące przepisy prawne. Niekiedy właściwy kierunek działania nie jest od razu jasny, jednak w Monsanto stawiamy sobie zadanie szukania i znajdowania właściwej odpowiedzi na każdą sytuację, jaką nasza działalność może przynieść. I właśnie aby pomoc nam w podjęciu tych optymalnych działań, Kodeks zawiera wskazówki dotyczące właściwego postępowania w kontaktach handlowych, co pomoże nam w odpowiedzialny sposób reagować na cały zakres złożonych praktyk świata handlu, odbijających się naturalnie na naszej reputacji jako firmy.

Od każdego i każdej z nas oczekiwać się będzie spełniania wymogów Kodeksu we wszystkim, co robimy.

Z poważaniem,

Hugh Grant
Prezes Rady i Dyrektor Naczelny Monsanto Company

Spis Treści

Zakres tematyczny niniejszego Kodeksu / Biura d/s Etyki w Biznesie	1
Rzetelność	2
Nasze zobowiązania	3
Nasze wzajemne zobowiązania wobec siebie	3
<i>Nasze środowisko pracy Kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy</i>	
Zaangażowanie w zasadę fair play	4
<i>Prawo antymonopolowe i inne przepisy rządzące konkurencją Tzw. Wywiad przemysłowy Łapówki i gratyfikacje Podarunki i rozrywka Rzetelność reklamy i marketingu Składki na cele polityczne oraz tzw. Lobbying Handel wykorzystujący informacje chronione Konflikty lojalności „Okazje handlowe” Kontakty z klientami i kontrahentami</i>	
Zaangażowanie w rzetelność sprzedawanego produktu	6
<i>Naukowe dopracowanie produktu Jakość produktu Spełnianie wymogów i norm Dbłość o wizerunek produktu</i>	
Zaangażowanie w społeczność goszczące naszą działalność	8
<i>Ochrona środowiska Polityczna działalność pracowników</i>	
Zaangażowanie w rzetelność informacji publicznej Oraz w etyczne wykorzystanie mienia firmy	8
<i>Jakość dokumentów publicznych Bezbieżność księgowania i dokumentacji Zarządzanie dokumentacją Ochrona własności intelektualnej oraz poufności danych Mienie Firmy Komputery, E-mail, wykorzystanie Internetu Poufność dokumentacji Poufność w Unii Europejskiej</i>	
Zaangażowanie w nasz świat jako godziwe miejsce pracy	11
<i>Wspieranie walki z korupcją Nielegalne embargo Sankcje handlowe i ekonomiczne Działalność eksportowa i importowa Etyka w transakcjach dewizowych</i>	
Często zadawane pytania	12
Kilka uwag na zakończenie	13

Zakres tematyczny niniejszego Kodeksu

Niniejszy Kodeks Etyki w Biznesie (dalej „Kodeks”), przyjęty przez kierujących naszą Firmą oraz przez Zarząd, przedstawia i wyjaśnia podstawowe obowiązki dotyczące nas wszystkich. Po pierwsze, firma Monsanto stawia sobie za cel przestrzeganie wszystkich stosownych praw i przepisów. Niniejszy Kodeks ma nam służyć jako poradnik prawny i materiał źródłowy w zakresie najczęściej spotykanych kwestii etyki wynikających z działalności Firmy. Kodeks niniejszy nie ma w zamyśle rozstrzygnięcia każdej możliwej kwestii i okoliczności, nie stanowi również streszczenia wszystkich możliwych przepisów i praw mających zastosowanie do działalności Monsanto. Od pracownika oczekuje się zawsze stosowania zdrowego rozsądku i najlepszej posiadanej wiedzy w sprawach etyki handlowej, a poszukiwania pomocy dopiero, gdy właściwy kierunek działania nie wydaje się jasny.

Kodeks niniejszy ma zastosowanie do firmy Monsanto oraz ich filii na całym świecie, ma również zastosowanie do wszystkich funkcjonariuszy, dyrektorów, oraz pracowników zatrudnionych w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin. Ponadto, Kodeks ma zastosowanie do wszelkich afiliowanych firm zarządzanych przez Monsanto. I wreszcie, wszelkie podmioty występujące w imieniu Monsanto, jak konsultanci, agenci, akwizytorzy, pracownicy sprzedaży, jak również podwykonawcy kontraktowi zobowiązani zostaną na piśmie do przestrzegania wszelkich właściwych postanowień Kodeksu. Tam, gdzie to możliwe, podmioty te będą zobowiązywane do przestrzegania dokładnie tych samych postanowień, co pracownicy Monsanto.

Biuro d/s Etyki w Biznesie

Biuro d/s Etyki w Biznesie utworzone zostało dla wdrażania i zarządzania Programem Etyki w Biznesie Monsanto. Do obowiązków tego Biura należy udzielanie wskazówek i porad w odniesieniu do Kodeksu i wszelkich kwestii związanych z etyką handlową.

Zachęca się pracowników do korzystania z podanych niżej sposobów kontaktowania się z Biurem d/s Etyki w Biznesie :

Gorąca Linia „Drogowskazy” Monsanto:	877•781•2431
Telefon Biura:	800-886-0782
E-mail:	business.conduct@monsanto.com
Adres pocztowy:	Monsanto Business Conduct Program P.O. Box 21526 St. Louis, MO 63132, USA
Internetowy formularz zgłoszeniowy naruszeń etyki:	Na stronie internetowej Programu Etyki w Biznesie

Osoby pragnące anonimowo zgłosić niepokojące je kwestie lub zadać pytania w Biurze d/s Etyki w Biznesie mogą to zrobić osobiście. Jednak dla lepszej ochrony swej tożsamości, zachęcamy do korzystania z Gorącej Linii, lub podanego adresu skrytki pocztowej (P.O. Box). Pracownicy, którzy jednak ujawnia swoje dane, mogą liczyć na dyskrecję w najdalej posuniętym zakresie.

Ponadto, zawsze istnieje możliwość zgłoszenia niepokojącej kwestii bezpośrednio u przełożonego, lub w Wydziale Prawnym Monsanto.

Rzetelność

Zobowiązujemy się do rzetelności we wszystkich naszych działaniach, gdyż rzetelność jest fundamentalnym pryncypium działania firmy Monsanto. Działalność oparta na rzetelności stwarza pomost zaufania, prowadzący do silnych i trwałych więzów ze społecznościami, w których prowadzimy naszą działalność, z klientelą, z naszymi innymi udziałowcami, oraz wzajemnie pomiędzy nami. Rzetelność przyświeca nam we wszystkim, a szczególnie w realizowaniu postanowień Przymierzenia Monsanto.

Zawarte w samym Przymierzeniu natomiast, jak i nadrzędne wobec niego, są zasady i wartości Monsanto stanowiące nasz wkład w rzetelność:

Uczciwość	Szczerość i otwartość w naszych kontaktach zewnętrznych, jasność i precyzja podawanych informacji. Zapracowujemy sobie i zachowujemy zaufanie tych, którym służymy.
Przyzwoitość	W traktowaniu ludzi bezstronnie z poszanowaniem ich godności. Umieemy słuchać zdań innych, nawet odmiennych, po czym szczerze współdziałamy w celu rozwiązywania problemów.
Konsekwencja	Poszanujemy zobowiązania złożone naszym klientom, inwestorom, społecznościom lokalnym, oraz sobie nawzajem. Przyjmujemy odpowiedzialność za nasze działania i dążymy do ich doskonalenia.
Odwaga	Mamy dość odwagi, aby zadeklarować, a następnie żyć zgodnie z deklarowanymi zasadami i wartościami, nawet wobec tych, którzy tego nie robią. Robimy to, co należy, nawet gdy łatwiej byłoby „pójść na skróty”.

Zdarza się niekiedy, iż mimo, że jakieś posunięcie jest dopuszczalne prawnie, pracownik doznaje niepokoju, czy podjęcie go jest właściwe, jeśli na przykład naruszałoby ono jego własne poczucie słuszności, lub kolidowałoby z elementami Przymierzenia Monsanto. Właśnie dla ułatwienia znalezienia wyjścia z takich dylematów, podajemy poniższe wskazówki dla podejmujących decyzje.

Zmierzając do rozwiązania powstałego dylematu, kolejno wykonujemy następujące czynności:

1. Zbieramy fakty, krystalizujemy istotę problemu i określamy możliwie precyzyjnie, co leży u jego podstaw.
2. Staramy się maksymalnie wczuć w położenie osób, na których sprawy nasza decyzja będzie miała wpływ, w tym wszelkie ewentualne sprzeczności interesów.
3. Dokonujemy oceny sytuacji oraz ewentualnych naszych działań w świetle Przymierzenia Monsanto.
4. Jeśli powstały dylemat wydaje się stać w sprzeczności z naszym Przymierzeniem, konsultujemy Zasady i Wartości, dla dalszego ułatwienia podjęcia decyzji uwzględniającej te wartości, jak i będącej, w naszej ocenie decyzją optymalną.
5. Jeśli nadal nie mamy pewności co do optymalnego działania w danych warunkach, poszukujemy dalszych wskazówek.

A więc, reasumując, z niniejszego Kodeksu korzystamy jak z materiału źródłowego, nie tylko w zakresie przestrzegania odpowiednich przepisów, ale również dopilnowania, aby nasze działania prezentowały Monsanto jako Firmę o takim obliczu, jakiego byśmy pragnęli.

A oto streszczenie tego, co w praktyce znaczy dla pracownika stosowanie rzetelności:

- Przestrzegamy wszelkich praw, przepisów i zasad mających zastosowanie w dziedzinie naszej działalności, bez względu na to, gdzie ona ma miejsce.
- Dopilnowujemy, aby wszelkie nasze transakcje przeprowadzone były uczciwie, oraz bezbłędnie zaksięgowane.
- Unikamy zarówno rzeczywistych, jak i pozornych konfliktów lojalności.

Rzetelność (ciąg dalszy)

- Nie wykorzystujemy mienia firmy Monsanto, jej informacji, ani kontaktów dla zysku osobistego.
- Nie podejmujemy żadnego odwetu wobec pracownika, który zgodnie z obowiązkiem zgłosił wątpliwe zachowanie handlowe lub niepokojącą go kwestię etyczną.
- Szanujemy prawo wszystkich pracowników do bezstronnego traktowania i równości szans, środowiska wolnego od szykan.
- Przeprowadzamy wszelkie transakcje handlowe uczciwie i bezstronnie.

Nasze zobowiązania

Rzetelność w życiu codziennym oznacza składanie oraz przestrzeganie zobowiązań. Na użytek niniejszego Kodeksu, dokonaliśmy podziału działań Firmy na sześć obszarów, omówimy więc:

Nasze wzajemne zobowiązania wobec siebie

Zacniemy od naszych wzajemnych zobowiązań wobec siebie – czyli wobec naszych współpracowników. Nasze wzajemne odnoszenie się do siebie daje przykład i ustanawia wzór

Nasze środowisko pracy

Sukces Monsanto tworzony jest przecież przez naszych pracowników i ich zespoły, i tego faktu nie wolno nam nigdy stracić z pola widzenia.

Firma Monsanto zaangażowała się w tworzenie dynamicznego środowiska pracy, nacechowanego różnorodnością, wolnego od wszelkiej postaci dyskryminacji i szykan. Zgodnie z tym postanowieniem, zobowiązaliśmy się do zapewnienia równości szans wszystkim pracownikom i kandydatom na pracowników. Oznacza to, że w rekrutacji, ofertach pracy, awansowaniu, świadczeniach, oraz tworzeniu wszelkich innych warunków pracy nie kierujemy się takimi cechami, jak przynależność rasowa, kolor skóry, wyznanie, płeć, wiek, pochodzenie narodowe, orientacja seksualna, status kombatanta, niepełnosprawność, ani żadną inną kategorią, jaką obejmują przepisy prawa o zatrudnieniu. Podajemy się dokonywać wysiłku w dobrej wierze na rzecz przystosowania miejsca pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w zakresie zdrowego rozsądku.

Nie zamierzamy tolerować zachowań dyskryminacyjnych, ani stosowania szykan wynikających z w.w. kategorii, a szczególnie w kat. seksualnej, rasowej lub wyznaniowej. Wszelkie wypowiedzi lub działania stanowiące zachętę lub samoistnie stwarzające nieprzyjazne środowisko pracy nie mogą liczyć na naszą tolerancję. Poza wymienionymi już wyżej drogami zgłaszania takich faktów, pracownicy stający wobec pytań lub niepokojów co do dyskryminacji w środowisku pracy mogą zawsze zgłaszać je w Dziale Kadr.

Kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy

Poza spełnianiem zewnętrznych wymogów administracyjnych, firma Monsanto ustanowiła pewne własne podstawowe Wymogi BHP, mające zapewnić jednolite warunki w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na całym świecie. Wymogi te, znajdujące odbicie w Podręczniku „Monsanto ESH”, wyszczególniają normy, zgodnie z którymi spełniać mamy cele wyszczególnione w Przyrzeczeniu Monsanto. Pamiętajmy, że na każdym z nas ciąży indywidualny obowiązek dbałości o bezpieczeństwo.

Zdrowe i bezpieczne warunki pracy w Monsanto staną się rzeczywistością jedynie ze współdziałaniem wszystkich pracowników. W ramach tej współpracy, od każdego pracownika wymaga się przychodzenia do pracy w stanie wolnym od substancji odurzających i alkoholu. Korzystanie z nielegalnych substancji odurzających i alkoholu w miejscu pracy objęte jest ścisłym zakazem.

Zaangażowanie w zasadę fair play

Monsanto zobowiązuje się do przestrzegania uczciwości, rzetelności, oraz etycznego zachowania w naszych kontaktach handlowych. Dołożymy wszelkich starań, aby konkurować na rynku w sposób legalny i etyczny.

Prawo antymonopolowe i inne przepisy rządzące konkurencją

Prawo antymonopolowe to ogólna nazwa szeregu przepisów zmierzających do poszanowania zasad otwartej i nieuprzywilejowanej konkurencji na rynku. Prawo takie obowiązuje na terenie USA, państw Unii Europejskiej, oraz w wielu innych krajach, gdzie prowadzi działalność Monsanto. Prawa te ograniczają umowy i praktyki mające charakter tłumiący konkurencję na rynku, jak na przykład umawianie się co do cen produktów, oraz bojkot, lub dzielenie się kontrahentami czy klientelą. Prawo antymonopolowe ma zastosowanie również i do takich form organizacyjnych biznesu, jak umowy partnerskie, przedsięwzięcia typu „joint-venture”, fuzje firm, zakup firm przez inne, oraz inne formy współdziałania przedsiębiorstw. Nasza Firma podejmuje się przestrzegania wszelkich stosownych przepisów antymonopolowych oraz dokładania starań dla uniknięcia nawet pozorów porozumień naruszających te przepisy.

Tzw. wywiad przemysłowy

Jako cel stawiamy sobie uzyskanie wyników lepszych od naszej konkurencji – działając w sposób etyczny i uczciwy. Naszym celem jest zdobycie przewagi drogą doskonalenia wyników samej działalności, a nigdy poprzez nierzetelne lub nielegalne praktyki rynkowe. Działania takie, jak kradzież poufnych informacji, uzyskiwanie bez zgody właścicieli informacji handlowej objętej tajemnicą służbową, lub nakłanianie do ujawniania takich informacji przez aktualnych lub byłych pracowników innych firm objęte jest ścisłym zakazem. Zakazuje się pracownikom oraz pełnomocnikom firmy Monsanto zabiegać o, lub przyjmować, uprzywilejowane informacje o konkurencji drogą manipulacji, skrywania, nadużycia poufnych danych, poświadczenia nieprawdy o istotnych faktach, nieuczciwego wypytywania lub przydziału służbowego nowych pracowników, lub stosowania jakichkolwiek innych nieuczciwych praktyk wobec konkurencji.

Łapówki i gratyfikacje

Łapówki i wszelkie gratyfikacje zwrotne („odstępne, etc.”) stanowią naruszenie prawa i są zabronione. Łapówki i gratyfikacje tego rodzaju ciężko upośledzają tkankę zaufania, nad którą pracujemy, w celu wytworzenia zdrowej atmosfery, w której nasza firma będzie mogła się rozwijać. Zakazuje się wyplacania, wypożyczania lub innego udostępniania jakichkolwiek środków firmy Monsanto w formie łapówki, „odstępnego”, lub innej gratyfikacji mającej wpływać na działania lub zaniechania osoby przyjmującej. Zabrania się pracownikom zabiegania o takie gratyfikacje i przyjmowania ich.

Szersze omówienie kwestii łapownictwa w środowisku międzynarodowym znaleźć można w rozdziale Kodeksu zatytułowanym „Wspieranie walki z korupcją”. Orientację w zakresie akceptowalnych podarunków lub rozrywki uzyskać można z lektury następnego rozdziału.

Podarunki i rozrywka

Do podjętego przez Monsanto zobowiązania przestrzegania rzetelności konkurencji należy nie zabieganie o jakiegokolwiek stronicze lub nielegalne korzyści uzyskane drogą obdarowywania przedmiotami lub fundowania rozrywki. Nie zezwolimy również któremukolwiek z naszych kontrahentów na uzyskiwanie takich korzyści w kontaktach z nami.

Zdarzają się sytuacje, w których wymiana lub przekazanie podarunków o niewielkiej wartości – jak upominek, posiłek, lub wspólna rozrywka stanowią może akceptowalny sposób budowania wzajemnej życzliwości i zaufania w kontaktach handlowych. W firmie Monsanto uznaje się za dopuszczalne dawanie i przyjmowanie takich podarunków, jeśli tylko są one: legalne, dawane lub przyjmowane rzadko, o nieznaczonej wartości, oraz nie mogą być interpretowane jako łapówka lub gratyfikacja zwrotna, oraz są dozwolone etykietą i mieszczą się w granicach dobrego smaku. Dotyczy to również podarunków dla pracowników władz stanowych i lokalnych w USA.

Pracownikowi nie wolno oferować, ani świadczyć podarunku, który mógłby zostać zinterpretowany jako próba firmy Monsanto wywarcia nielegalnego wpływu na jakąkolwiek osobę uczestniczącą w naszych transakcjach. W tym samym kontekście, zabrania się pracownikom Monsanto przyjmowania wszelkich podarunków mogących stworzyć wrażenie, że sam pracownik, czy firma Monsanto podejmie lub zaniecha działania pod wpływem podarunku. Szczególną ostrożność zaleca się stosować w odniesieniu do firm-kontrahentów/-dostawców Monsanto.

Zaangażowanie w zasadę fair play (ciąg dalszy)

Szersze omówienie tematu podarunków dla urzędników władz poza granicami USA znaleźć można w niniejszym Kodeksie w rozdziale „Wspieranie walki z korupcją”.

Rzetelność reklamy i marketingu

Monsanto prowadzi grę konkurencyjną o zamówienia w oparciu o znakomitą wartość naszych produktów i usług. Tym samym, wysiłki marketingowe Monsanto powinny harmonizować z doskonałą reputacją naszej firmy, o którą zabiegamy. Podejmujemy się dołożenia starań, aby unikać w naszych materiałach promocyjnych oświadczeń niejasnych lub wprowadzających w błąd.

Oświadczenia takie mogłyby wprowadzić w błąd naszych klientów lub inne osoby polegające na naszej szczerości w zakresie spożywanych przez siebie pokarmów, oraz wykorzystywanych produktów Monsanto. Dążyli będziemy do tego, aby taka sytuacja nie zdarzyła się. W materiałach promocyjnych Monsanto znajdować się powinny informacje prawdziwe i precyzyjne. Materiały te opierać się powinny na rzetelnych, sprawdzonych danych naukowych, i unikać powinny wszelkich fałszywych charakteryzacji produktów naszej konkurencji.

Składki na cele polityczne oraz tzw. Lobbying

W ramach dbałości o publiczne wysłuchanie i należyte zrozumienie naszego punktu widzenia, Monsanto może podjąć decyzję uczestnictwa w działalności politycznej. Do pryncypiów Monsanto należy naturalnie pełna zgodność tej działalności z odpowiednimi przepisami dotyczącymi uczestnictwa podmiotów gospodarczych w działalności politycznej.

Na terenie USA, Monsanto może na przykład, zgodnie z odpowiednimi przepisami, zakładać dobrowolne polityczne fundusze dyspozycyjne („action funds”), na rzecz których pracownikom wolno będzie dokonywać składek, a które będą organizacyjnie niezależne od wszelkich partii, organizacji lub kandydatów politycznych. Składki dokonywane przez pracowników na rzecz tych funduszy będą zawsze i całkowicie dobrowolne. Decyzja jakiegokolwiek pracownika w sprawie dotowania takiego funduszu nie będzie miała wpływu na dalsze zatrudnienie, awansowanie, lub stawkę wynagrodzenia.

Na terenie USA, Monsanto może dokonywać składek na rzecz stanowych lub lokalnych organizacji partyjnych, komitetów politycznych lub kandydatów do obieralnych urzędów publicznych, lecz jedynie jeżeli, i w zakresie w jakim działania te będą zgodne z prawem. Do pryncypiów Monsanto należy nieuczestniczenie w finansowym dotowaniu partii politycznych poza granicami USA, chyba, że uzyska się uprzednią zgodę odpowiedniego funkcjonariusza Monsanto.

Lobbying polityczny jest na świecie działalnością ściśle regulowaną prawnie. Wszystkie działania lobbyingowe Monsanto będą pozostawać w zgodzie z wszelkimi stosownymi przepisami i prawami.

Handel wykorzystujący informacje chronione

W celu zapewnienia bezstronności i przejrzystości w handlu papierami wartościowymi, oraz przestrzegania stosownych przepisów prawa, zakazuje się pracownikom Monsanto handlu na podstawie informacji poufnych. O handlu przy użyciu informacji chronionych mówimy najczęściej, gdy ktoś korzysta z „danych chronionych tajemnicą” uzyskanych poprzez Monsanto dla nabycia lub sprzedaży papierów wartościowych dowolnej firmy, a nie tylko papierów Monsanto.

Korzystanie z danych chronionych (termin „dane chronione” oznacza istotną informację, objętą tajemnicą) przy zakupie lub sprzedaży akcji, jak również udzielenie członkowi rodziny, przyjacielowi lub innej osobie tzw. „cynku” opartego o takie informacje, stanowi naruszenie zarówno prawa jak i etyki. Wszelkie informacje na temat Monsanto nie będące informacją publiczną należy uważać za informacje chronione i nie wolno ich nigdy wykorzystywać dla osobistej korzyści, w tym dla handlu akcjami. Uwaga: rozdział ten dotyczy wszystkich pracowników, a nie tylko pracowników dyrekcji.

Zaangażowanie w zasadę fair play (ciąg dalszy)

Konflikty lojalności

O konflikcie lojalności można mówić, kiedy dochodzi do postawienia interesu osobistego, towarzyskiego, finansowego lub politycznego przed interesami Firmy. Należy unikać konfliktów lojalności, gdyż oprócz stwarzania kłopotów prawnych, konflikty te stwarzają niekiedy wrażenie, iż Monsanto nie działa według zasady fair play w swych przedsięwzięciach handlowych, iż nie stosujemy do siebie samych deklarowanych przez nas wysokich norm etycznych. Nie wszystkie potencjalne konflikty lojalności prowadzą do problemów, ale wszystkie z nich należy brać pod rozwagę, dla uzyskania terminowej porady i podjęcia środków zaradczych.

Wśród przykładów potencjalnego konfliktu lojalności mogą wystąpić:

- Wykonywanie pracy, w dowolnym charakterze, na rzecz firmy konkurencyjnej, klienta, kontrahenta/dostawcy, w okresie zatrudnienia lub wykonywania usług również dla Monsanto.
- Przyjmowanie podarunków o wartości większej, niż drobna, od konkurencyjnej firmy, klienta, lub kontrahenta/dostawcy.
- Wchodzenie w konkurencję z Monsanto w zakresie kupna lub sprzedaży nieruchomości, usług, lub innych przedmiotów.
- Posiadanie udziału w transakcji, w której stroną jest Monsanto, jego klient lub kontrahent/dostawca (oprócz pospolitych inwestycji w firmy o akcjach będących w obiegu publicznym).
- Przyjmowanie pożyczki lub gwarancji/zobowiązania w wyniku zajmowanego w Monsanto stanowiska.

Unikajmy nawet i pozorów konfliktu lojalności, a szczególnie pamiętajmy o niezwłocznym ujawnieniu wszelkich sytuacji, w jakich się znajdziemy, które mogłyby powodować powstanie konfliktu. Ujawnienia potencjalnego konfliktu można dokonać w Biurze d/s Etyki w Biznesie lub w Wydziale Prawnym.

„Okazje handlowe”

Pracując w Monsanto, możemy powziąć wiadomość o nadarzających się „okazjach handlowych” w wyniku wykonywania naszych obowiązków w Monsanto. Te szczególne „okazje handlowe” mogą stać się przyczyną potencjalnego konfliktu lojalności, gdy my sami, lub ktoś z bliskich krewnych, czy inna osoba, z którą łączy nas bliski związek osobisty, uczestniczy w aktualnej lub potencjalnej działalności handlowej, w którą również zaangażowana jest publicznie firma Monsanto. Konieczne jest dokładanie starań, aby takie konflikty lojalności nie zdarzały nam się. Gdyby okazało się, że stanęliśmy wobec podobnego potencjalnego konfliktu, należy skontaktować się z Biurem d/s Etyki w Biznesie.

Kontakty z klientami i kontrahentami

Tak dalece, jak to tylko możliwe, wyboru pod-wykonawców i dostawców dokonywać należy na podstawie ściśle obiektywnych kryteriów. Do kryteriów takich należy jakość, doskonałość techniczna, relacja kosztu/ceny, terminy dostaw, serwis i utrzymywanie wystarczających źródeł dostaw, oraz historia bezpieczeństwa, tam, gdzie to ma znaczenie. Analogicznie, jako reprezentanci Monsanto, musimy pieczołowicie przestrzegać uczciwości we wszelkich kontaktach z władzami państwowymi, innymi firmami, oraz organizacjami, które są, lub mogą zostać, naszymi klientami i/lub partnerami. Wszystkie umowy zawierane z klientami i partnerami muszą podlegać rzetelnym negocjacom i zostać należycie zawarte, bez żadnych ukrytych klauzul lub treści domyślnych, jak również muszą być w całości spisane.

Zaangażowanie w rzetelność sprzedawanego produktu

Kodeks Etyki w Biznesie Monsanto dotyczy również rzetelności sprzedawanego produktu. Dzięki rzetelności produktu będziemy starali się zapewnić spełnianie i przekraczanie przez nasze wyroby i technologie wszelkich stosownych przepisów, praw i norm/ateatów. Podejmujemy się również dążyć do tego, aby nasze produkty były bezpieczne i nienaruszające równowagi środowiskowej, jak również zadbamy, aby były wykorzystywane w sposób właściwy i odpowiedzialny, spełniały i przekraczały oczekiwania jakościowe odbiorcy, jak i samego konsumenta. Bardziej szczegółowo o rzetelności sprzedawanego produktu mówią rozdziały Naukowe dopracowanie produktu, Jakość produktu, Spełnianie wymogów i norm, oraz Dbalność o wizerunek produktu, zamieszczone poniżej.

Zaangażowanie w rzetelność sprzedawanego produktu (ciąg dalszy)

Naukowe dopracowanie produktu

Firma Monsanto docenia znaczenie etycznego przeprowadzania badań naukowych. Znaczna część naszego powodzenia zależy będzie od zaufania zbudowanego między różnymi zespołami ludzi, a zaufanie to w znacznej mierze uzależnione będzie od precyzji i niezawodności danych naukowych przekazywanych przez nas.

Aby przekazywane dalej wyniki badań spełniały nasze wymogi etyki, muszą one być wykonywane:

- Według zatwierdzonych procedur i pod odpowiednią kontrolą.
- Pod nadzorem środowiska naukowego, lub z nadzorem instytucjonalnym, zależnie od rodzaju.
- Dane zapisane precyzyjnie, odtwarzalne lub nadające się do odtworzenia, oraz właściwie udokumentowane.
- Z zastosowaniem odpowiedniej analizy statystycznej lub analizy danych.

Jakość produktu

Monsanto zaangażowała się w dostarczanie produktów o niezmiennie wysokiej jakości. Dzieje się tak dzięki stosowaniu ujednoliconych procedur, w tym procedur poddawanych ciągłemu doskonaleniu. Zaangażowanie w wysoką jakość należy do naszych pryncypiów, oraz jest głównym zwornikiem całej naszej organizacji, jak i pomostem do klienta. Na jakość produktu składają się codzienne wysiłki każdego z pracowników. Naturalną konsekwencją skutecznego zarządzania jakością są znakomite wyniki, zarówno w dziedzinie wyników bezpośrednich, jak i efektu finansowego. Naszym celem strategicznym jest wyjście na wiodącą pozycję w branży w dopracowywaniu i upowszechnianiu zoptymalizowanych procedur zarządzania jakością, i dostarczanie produktów spełniających wszelkie wymogi prawne i kontraktowe. Podejmujemy się udostępnienia naszym partnerom i licencjobiorcom narzędzi, aby i oni mieli zdolność wytwarzania wysokiej jakości produktów i innych elementów oferty.

Spełnianie wymogów i norm

Monsanto prowadzi swe ogólnoswiatowe przedsięwzięcia w otoczeniu wysoce uregulowanym przepisami, a większość naszych produktów musi uzyskać atesty rozmaitych urzędów przed dopuszczeniem ich do handlu lub użycia przez klientów. Do celów Monsanto należy spełnianie wszelkich stosownych międzynarodowych, regionalnych i miejscowych przepisów, procedur i wymogów atestacyjnych. Dzięki temu, jesteśmy w stanie zapewnić rynek naszym produktom, a klienci nasi z kolei są w stanie zapewnić rynek własnym produktom. Ponadto, poprzez spełnianie i przekraczanie wszelkich norm bezpieczeństwa i zgodności z przepisami, Monsanto pragnie zapewnić klientom, rolnikom i konsumentom, iż posiadamy dopracowany własny standard bezpieczeństwa produktów, spełniających z kolei wysokie wymogi odpowiednich urzędów normalizacyjnych.

Dbłość o wizerunek produktu

Na dbłość o wizerunek produktu w Monsanto składa się nasza gotowość do dokonywania oceny oraz zapewniania serwisu naszym produktom i technologiom, stale kontrolując, czy te produkty i technologie są bezpieczne i ekologicznie odpowiedzialne. Ponadto, w pojęciu dbłości o wizerunek produktu mieści się również nasze zobowiązanie wyjaśniania i wspierania właściwego i odpowiedzialnego korzystania z tych produktów i technologii, szczególnie realizowaniu norm i zasad uznawanych w danej społeczności.

Monsanto angażuje się w wizerunek sprzedawanych produktów, korzystając przy tym z Rady d/s Zdrowia i Dbłości o Wizerunek Produktu, oraz kilku grup roboczych zajmujących się wyłącznie tymi zagadnieniami. Do obowiązków Rady należy pomoc Monsanto w wypełnianiu naszych zobowiązań dotyczących produktu. Od pracowników oczekuje się poparcia dla inicjatyw związanych z tą dbłością.

Zaangażowanie w społeczność goszczące naszą działalność

Firma Monsanto rozumie, że mamy wpływ na miejscowości w których prowadzimy działalność, pragniemy więc mieć swój pozytywny udział w polepszaniu warunków ich życia. Rozumiemy, że zgoda na naszą działalność w tych społecznościach jest naszym przywilejem, i chcemy dokładać wszelkich starań, aby zasługiwać na ten przywilej udzielany nam każdego dnia.

Ochrona środowiska

Jako firma, podjęliśmy się chronić zarówno środowisko, jak i zdrowie i bezpieczeństwo naszych pracowników, kontrahentów, gości i sąsiadów. W ramach tego zobowiązania, staramy się spełniać przepisy i wymogi ekologiczne i BHP wszędzie tam, gdzie prowadzimy działalność. Takie przepisy i wymogi, na poziomie federalnym, regionalnym lub miejscowym, wyznaczają minimum naszych starań w odniesieniu do poszczególnych zakładów i procedur.

Pracownicy, których obowiązki dotyczą w jakikolwiek sposób działań ekologicznych, powinni bezkompromisowo spełniać wszelkie stosowne przepisy i wymogi, jak również zasady działania firmy Monsanto w odniesieniu do środowiska, ujęte w podręczniku „Monsanto ESH”. Niedotrzymanie tego obowiązku mogłoby mieć ujemny wpływ na goszczące nas społeczności, nie mówiąc już o poważnych konsekwencjach prawnych dla naszej Firmy.

Polityczna działalność pracowników

Monsanto zachęca swych pracowników do angażowania się w lokalną samorządność oraz w działania polityczne. W ten sposób każdy z nas uzyskuje okazję do włączenia się w sprawy obywatelskie oraz konstruktywne zaznaczenie swej obecności w naszych społecznościach. Należy jednak pamiętać, aby wszelka działalność polityczna pracownika miała miejsce w czasie wolnym od pracy i wyraźnie w imieniu własnym, a nie w imieniu Firmy. Osoby kandydujące do funkcji publicznych nie mogą wykorzystywać w tym celu mienia ani sprzętu ruchomego Firmy. Wszelka działalność w sferze politycznej musi mieć miejsce w czasie „prywatnym”.

Zaangażowanie w rzetelność informacji publicznej oraz w etyczne wykorzystanie mienia firmy

---

Inwestorzy nasi ufają nam i oczekują odpowiedzialnego wykorzystania mienia Firmy, w tym jej zasobów finansowych. Tylko tą drogą mienie to służyć będzie swemu zamierzonemu przeznaczeniu: rozwojowi naszej Firmy.

Jakość dokumentów publicznych

Monsanto przyjmuje odpowiedzialność za skuteczność i jednoznaczność swych komunikatów publicznych skierowanych do udziałowców i innych zbiorowości, dawania realnego obrazu stanu finansów Monsanto, wyników podjętych działań, tak, jak je widzi kierownictwo Firmy. Monsanto podejmuje się bezstronnie, precyzyjnie, terminowo i zrozumiale informować czytelników swych okresowych sprawozdań, składanych w federalnym Urzędzie d/s Obrotów Papierami Wartościowymi (Securities and Exchange Commission) oraz we wszelkich innych informacjach publicznych.

Bezbledność księgowania i dokumentacji

Uczciwe i precyzyjne notowanie i relacjonowanie informacji dotyczących Firmy ma szczególne znaczenie. Zarówno oczekiwania inwestora, jak i wymogi prawa zobowiązują nas do świadczenia precyzyjnych informacji o naszej działalności, oraz do podejmowania świątłych decyzji handlowych na podstawie niezawodnych danych. Wszelkiego rodzaju transakcje natury handlowej mogą być dokonywane jedynie przez pracowników do tego upoważnionych. Transakcje te muszą być niezwłocznie i precyzyjnie księgowane, co umożliwi sporządzenie dokładnych danych finansowych i innych, jak również utrzyma jasność co do odpowiedzialności za bieżące aktywa i zobowiązania Firmy. Zabrania się ustanawiania nieksięgowanych funduszy na jakiegokolwiek cele. Zabrania się wszelkiego fałszowania sprawozdań. Zabrania się dokonywania wpisów świadomie skrywających lub maskujących istotny charakter jakiegokolwiek transakcji.

Zaangażowanie w rzetelność informacji publicznej oraz w etyczne wykorzystanie mienia firmy (ciąg dalszy)

Pracownicy Monsanto mający funkcje kierownicze odpowiadają za stworzenie i prowadzenie skutecznego systemu kontroli administracyjnej i rachunkowej w swoich obszarach zarządzania.

Zarządzanie dokumentacją

Funkcjonowanie naszej Firmy uzależnione jest od księgowania wydarzeń w takim samym stopniu, co działalność osób fizycznych, które, w mniejszej skali, dokumentują swe poczynania i „porządnie prowadzą” swoje sprawy. Zasadniczo, firma nie jest w stanie udowodnić, co stanowi jej własność, ani udowodnić, że dokładała właściwych starań, nie mając odpowiedniej dokumentacji.

Przepisy prawa wymagają prowadzenia szeregu różnych typów dokumentacji, w tym rachunkowej, podatkowej, ekologicznej, bhp, w ustalonych okresach czasu. Ponadto, nierzadko potrzebne nam są dane z odległej przeszłości, dalszej, niż wymagana przepisami o dokumentacji, na przykład w obronie pozwów cywilnych lub patentowych.

Dla zapewnienia bieżącej dostępności odpowiednich danych, oraz spełniania stosownych przepisów, wszystkim pracownikom nakazuje się spełniać wskazania zamieszczone w Poradniku księgowania i dokumentacji (Records Management Manual) oraz przestrzegać wszelkich okresów ochronnych na dokumenty podatkowe.

Ochrona własności intelektualnej oraz poufności danych

Wielka część trudnej pracy wykonywanej przez pracowników Monsanto zostaje zapisana i przechowywana jest w postaci poufnych danych, w tym tzw. własności intelektualnej. Poufne dane chronione, wytworzone i zebrane przez naszą firmę stanowią ważną część mienia Monsanto. Skuteczna ochrona tej informacji odgrywa ważną rolę w naszym rozwoju oraz zdolności do konkutowania na rynku, stąd wszelkie informacje stanowiące własność Firmy należy chronić przed niepowołanym kopiowaniem, oprócz sytuacji, w których ujawnienie ich zostaje upoważnione przez Monsanto lub jest wymagane prawnie.

Do informacji chronionych prawami autorskimi należą wszystkie dane nie-publikowane mogące okazać się użytecznymi dla konkurencji, lub szkodliwymi dla Monsanto lub jej klientów w przypadku ujawnienia, jak na przykład plany rozwojowe firmy, wyniki badań, marketingu, plany sprzedaży i opracowania nowych produktów, cele i strategie, dokumentacja, bazy danych, informacje o płacach i świadczeniach pracowniczych, dane medyczne pracowników, wykazy klientów, pracowników i dostawców, lub wszelkie nieopublikowane materiały finansowe lub dotyczące cen, w tym naturalnie tzw. własność intelektualna. Termin „własność intelektualna” dotyczy wszelkich koncepcji, opracowań pisemnych, handlowych nazw produktów, programów komputerowych, wzorów i receptur, procedur produkcyjnych, wynalazków, oraz innych wyników pracy umysłowej. Mogą tu również należeć poufne informacje działalności rynkowej, jak projekty, szkice, kalkulacje i komputerowe bazy danych oraz oprogramowanie. Patenty, znaki handlowe mają na celu ochronę szczególnych rodzajów własności intelektualnej, ale często łączy się je wzajemnie dla uzyskania maksymalnego stopnia ochrony.

Nie zawsze łatwo jest od razu zidentyfikować, co stanowi, a co nie stanowi własności intelektualnej, lub informacji poufnej, stąd pracownik powinien zawsze traktować nieznaną materiał jako poufny, aż do chwili, gdy odpowiedni funkcjonariusz Monsanto nie wypowie się w tym temacie. Nieupoważnione wykorzystanie i kolportowanie poufnych danych stanowi naruszenie pryncypiów Firmy i może spowodować postępowanie dyscyplinarne. Może również być nielegalne i prowadzić do nałożenia kar z kodeksu cywilnego, a nawet karnego. Na wszystkich z nas ciąży obowiązek aktywnego chronienia wszelkiej informacji poufnej oraz własności intelektualnej powierzonej naszej pieczy w Monsanto, i obowiązek ten rozciąga się na własność intelektualną innych. Pracownik musi dbać o bezpieczeństwo poufnych informacji i właściwe jej oznakowanie, przechowywanie, oraz ograniczanie dostępu jedynie do osób, które muszą ją znać dla właściwego wykonywania swej pracy.

Obowiązek pracownika Monsanto dotyczący ochrony poufnych informacji i własności intelektualnej nie kończy się z dniem zakończenia pracy w Monsanto. Pracownicy opuszczający Monsanto muszą zdać wszelkie poufne dane znajdujące się w ich posiadaniu.

Zaangażowanie w rzetelność informacji publicznej oraz w etyczne wykorzystanie mienia firmy (ciąg dalszy)

Mienie Firmy

Mienie Firmy ma służyć do prowadzenia działalności Firmy. Oczekuje się od nas odpowiedzialnego zachowania i stosowania zasad zdrowego rozsądku w obchodzeniu się z nim. Ochrona aktywów Firmy przed kradzieżą, utratą, niewłaściwym wykorzystaniem i marnotrawstwem należy do naszych obowiązków. Kradzież, nonszalancja i marnotrawstwo w dysponowaniu mieniem bezpośrednio wpływają na rentowność firmy. Wszelkie przypadki podejrzeń kradzieży oszustwa lub marnotrawienia mienia Firmy należy zgłaszać kierownikowi, Wydziałowi Ochrony, lub w Biurze d/s Etyki w Biznesie. Sporadyczne prywatne wykorzystanie mienia Firmy jest dozwolone tylko jeśli nie narusza prawa, jest krótkotrwałe i rzadkie, oraz nie zużywa znacznych ilości aktywów Firmy. Przyjmuje się, że pracownicy będą korzystali z mienia dopuszczonego do takich celów np. w trakcie sprzedaży lub wynajmu mienia prywatnego. Poniżej podajemy szczegółowe zasady.

Komputery, E-mail, wykorzystanie Internetu

System komputerowy Monsanto (w tym wszelkie komputery udostępnione pracownikom przez Firmę) stanowi jej własność. Podobnie jak wszelkie inne mienie Monsanto, system komputerowy przewidziany jest dla prowadzenia działalności Monsanto.

Wszyscy pracownicy odpowiadają za wykorzystanie systemu komputerowego Firmy (w tym wykorzystanie poczty elektronicznej i Internetu) zgodnie z przeznaczeniem, z przepisami prawa i zasadami działania Firmy. Wszelkie informacje transmitowane poprzez, wysyłane z, wytworzone lub przechowywane w systemie komputerowym Firmy (w tym dyskiety, płyty kompaktowe lub inne media) stanowią dokumentację Monsanto i tym samym są własnością Firmy. Firma ma prawo, chociaż nie ma obowiązku, dokonywać wglądu w treści znajdującej się w jej systemie komputerowym bez pozwolenia pracownika.

Mimo, że ograniczone wykorzystywanie komputera do celów osobistych jest dozwolone, przyjmowanie lub wysyłanie plików i informacji o zawartości sprzecznej z prawem jest zabronione. Wysyłanie lub przyjmowanie komunikatów o treści seksualnej, rasowej, lub w inny sposób nieobyczajnej, obraźliwej, poniżającej, lub wulgarnej jest niniejszym zabronione. Ponadto, bez wyraźnego zezwolenia Monsanto, system komputerowy Firmy nie może być wykorzystywany dla komunikacji w ramach agitacji religijnej lub politycznej, innych firm lub organizacji gospodarczych, lub innych działań niezwiązanych z usługami danego pracownika dla Monsanto.

Poufność dokumentacji

W trakcie naszej działalności rynkowej, od czasu do czasu Firma ma wgląd w informacje medyczne lub inne osobiste informacje na temat pracownika. Dane te powierzane są nam w rozumieniu, iż będą we właściwy sposób wykorzystane i przechowywane. Podejmujemy się właściwego chronienia poufności wszelkich danych medycznych i innych osobistych informacji będących w naszym posiadaniu oraz dbania o ich właściwe wykorzystanie i dostęp do nich. Poza tym, przy okazji prowadzenia naszej działalności możemy natrafić na informacje natury finansowej lub inne dane osobiste konsumentów, klientów, lub osób postronnych. Informacje takie muszą być odpowiednio chronione i właściwie wykorzystywane przez Monsanto.

Poufność w Unii Europejskiej

Dyrektywa Unii Europejskiej (UE) o Ochronie Danych (dalej „Dyrektywa”) zezwala na przekazywanie danych osobistych obywateli Unii tylko do tych państw nie-unijnych, które zapewniają „właściwy zakres ochrony prywatności”. Podmioty afiliowane z Monsanto działające w UE podejmują się spełniania warunków Dyrektywy. Poza granicami UE, Monsanto podejmuje się spełniać Zasady sformułowane przez Departament Handlu USA w celu chronienia danych osobistych obywateli UE nadesłanych do Monsanto, lub tam, gdzie firma ma do nich dostęp na terenie USA.

Zaangażowanie w nasz świat jako godziwe miejsce pracy

Monsanto z dumą nosi miano wiodącego pracodawcy na światowym rynku pracy, według szeregu kryteriów. Naszym przywilejem jest zdolność do oferowania produktów i usług w wielu krajach świata, mamy tym samym jedyną w swym rodzaju okazję wspomóc obywateli tych państw w podnoszeniu ich poziomu życia oraz polepszenia zdrowotności, tak ich, jak i ich dzieci. Wraz z przywilejem pracy w rozmaitych miejscach świata, spada na nas również obowiązek przestrzegania przepisów prawa rządzącego działalnością firm ogólnoswiatowych, jak i szacunku dla urzędników egzekwujących lub tworzących te prawa na całym świecie. Poniżej nieco więcej na temat odpowiednich przepisów.

Wspieranie walki z korupcją

W czasie wykonywania swych obowiązków, pracownik Monsanto może od czasu do czasu mieć kontakty z urzędnikami odpowiednich władz. Kontakty te absolutnie MUSZĄ mieć charakter otwarty i rzetelny.

Istnieje przepis prawa USA, tzw. Ustawa o Korupcji w Działalności Zagranicznej (FCPA), zabraniający pracownikom i pełnomocnikom Monsanto bezpośredniego lub pośredniego oferowania lub obiecywania wypłacenia, lub upoważnienia wypłaty w formie pieniędzy lub innych wartości, urzędnikom władz poza terenem USA, w celu uzyskania wpływu na działania lub decyzje tych osób. W ponad sześćdziesięciu krajach wprowadzono podobne ustawy, zakazujące łapownictwa przez obywateli tych krajów wobec urzędników innych państw. Pracownicy i pełnomocnicy Monsanto mają obowiązek spełniać warunki ustawy FCPA oraz podobnych ustaw antykorupcyjnych.

Nie wolno również, bez zgody Szefa Biura Prawnego, dokonywać wypłat doraźnych, oprócz sytuacji awaryjnych.

Ponadto, niemal wszystkie państwa posiadają przepisy zabraniające wypłacania, oferowania lub obiecywania wypłaty jakichkolwiek wartości (bezpośrednio lub pośrednio), pracownikowi lub funkcjonariuszowi władz danego państwa, jeśli wypłata taka ma na celu uzyskanie wpływu na czynności urzędowe lub na pozyskanie lub zachowanie zamówień dla firmy.

Zgodnie z powyższym, zabrania się świadczenia wszelkich podarunków, usług, lub innych wartości, oferowania lub przekazywania ich jakiegokolwiek urzędnikowi władz, gdziekolwiek na świecie, jeśli oferta lub wypłata taka ma na celu, lub jeśli mogłaby być zinterpretowana jako mająca na celu, uzyskanie wpływu na decyzje urzędnika, lub pozyskanie lub zachowanie zamówień dla Monsanto.

Nielegalne embargo

W USA istnieją aktualne przepisy anty-bojkotowe, których celem jest zapewnienie, iż firmy nie będą współdziałały w niesankcjonowanym bojkotowaniu innych firm. Na przykład, prawo USA traktuje bojkotowanie Izraela przez pewne kraje jako bojkot niesankcjonowany. Amerykańskie przepisy anty-bojkotowe ściśle zabraniają podejmowania bojkotów, wymagają zgłaszania informacji o takich nielegalnych bojkotach, jak i agitacji na ich rzecz. Prawo USA w tym zakresie ma zastosowanie do firm afiliowanych z Monsanto spoza terenu USA i do działalności poza terenem USA. Podejmujemy się przestrzegania tych przepisów i wykonywania ich klauzul o zgłaszaniu przypadków naruszeń.

Sankcje handlowe i ekonomiczne

Stany Zjednoczone od czasu do czasu nakładają sankcje gospodarcze i bojkoty handlowe aby wesprzeć swoje cele strategiczne. Wykonanie ich polega na ograniczaniu i nadzorowaniu transakcji handlowych, inwestycji i transakcji finansowych amerykańskich obywateli i firm, a niekiedy i firm zagranicznych afiliowanych z firmami USA, z pewnymi państwami, organizacjami i osobami na świecie. Amerykańskie prawa w tym zakresie mają zastosowanie do zagranicznych firm afiliowanych z Monsanto, i mogą obejmować transakcje między firmą afiliowaną spoza USA, a jej kontrahentami, również spoza USA.

Pracownicy Monsanto zobowiązani są do przestrzegania wszelkich sankcji gospodarczych władz USA.

Zaangażowanie w nasz świat jako godziwe miejsce pracy (ciąg dalszy)

Działalność eksportowa i importowa

Działalność eksportowo-importowa stanowi element codziennych działań zagranicznych Monsanto. Monsanto podejmuje się przestrzegania wszelkich praw USA i stosownych praw państw obcych w zakresie przewozu naszych produktów przez granice państw. Każde państwo (lub grupa państw, jak np. UE), w tym i USA, wymaga przejścia towarów importowanych przez komorę celną. Monsanto podejmuje się spełniać wszelkie właściwe przepisy celne, współdziałać z pracownikami urzędów celnych w precyzyjnym i szczerym informowaniu o produktach, które sprowadzamy lub wywozimy.

Etyka w transakcjach dewizowych

W ponad 100 krajach obowiązują obecnie przepisy zwalczające „pranie brudnych pieniędzy”. Do „prania” pieniędzy dochodzi, kiedy fundusze z nielegalnych transakcji przepuszcza się przez działalność legalną w celu ukrycia związanych z nimi przestępstw, jak np. terroryzm, handel narkotykami lub nielegalne uchylanie się od płacenia podatków. Monsanto podejmuje się pełnego współdziałania w stosowaniu wszelkich przepisów zwalczających pranie brudnych pieniędzy na całym świecie.

Rzetelność i dobre imię Monsanto mogłyby bardzo wiele ucierpieć, gdybyśmy nie wykrywali i ujawniali tych prób i relacji, i wystawiałoby to na szwank naszą działalność. Monsanto zamierza zawierać transakcje z partnerami, w szczególności z klientami, cieszącymi się dobrą reputacją i zaangażowanymi w legalną działalność. Podejmujemy się nie przyjmować świadomie pieniędzy pochodzących z nielegalnych źródeł lub działań.

Często zadawane pytania

Na czym polegają moje obowiązki w świetle Kodeksu?

Każdy z nas ma obowiązek wdrażania rzetelności we wszystko, co robimy, za codzienne życie według tych wysokich standardów, jakie stawiamy sobie jako pracownicy Monsanto. Wszyscy pracownicy Monsanto przestrzegają mając właściwych praw, zasad działania firmy, oraz naszego Kodeksu Etyki w Biznesie, oraz zgłaszać w Biurze d/s Etyki w Biznesie wszelkie sytuacje, które nawet z pozoru naruszają Kodeks.

Mamy zaufanie do indywidualnej rzetelności naszych pracowników i deklarujemy stałą gotowość pomocy w rozwiązywaniu jakichkolwiek powstających problemów i obszarów konfliktowych. Jednak pracownicy niestosujący się do postanowień Kodeksu, narażają się na postępowanie dyscyplinarne ze zwolnieniem z pracy włącznie. Ponadto, od wszystkich pracowników oczekuje się współdziałania w ewentualnym dochodzeniu rzekomych naruszeń Kodeksu.

Do pryncypiów Monsanto należy niepodjęcie kroków przeciwko pracownikowi, który, działając w dobrej wierze, zgłasza rzekome naruszenia Kodeksu Etyki w Biznesie u kierownictwa Firmy, w Wydziale Prawnym, lub w Biurze d/s Etyki w Biznesie. Gdyby ktokolwiek z kierownictwa podjął środki dyscyplinarne wobec pracownika zgłaszającego zdarzenie zgodnie z Kodeksem, naraża się na postępowanie dyscyplinarne, włącznie ze zwolnieniem z pracy. Gdyby komukolwiek z pracowników udowodniono, że zgłoszenie przez niego dokonane opierało się na świadomym fałszu, podlega on również działaniom dyscyplinarnym, aż do zwolnienia z pracy włącznie.

Na czym polegają obowiązki kierownictwa w świetle Kodeksu?

Od kierownictwa Monsanto oczekuje się świecenia przykładem w zakresie profesjonalnego zachowania i postępowania. Oznacza to tworzenie i utrzymywanie takiej atmosfery pracy, w której pracownicy rozumieć będą, na czym polega etyka zachowań od nich wymaganych, a zarazem odczuwać będą swobodę zadawania wszelkich pytań i wyjaśniania wątpliwości w zakresie tego zachowania. Kierownictwo naszej Firmy musi, na każdym szczeblu, wykazywać aktywność w ujawnianiu ewentualnych naruszeń Kodeksu.

Często zadawane pytania (ciąg dalszy)

Aktywność ta musi przejawiać się również w reagowaniu na sytuacje, które wydają się stanowić naruszenia naszego Kodeksu. A wreszcie, na każdym kierowniku ciąży obowiązek zgłaszania wszelkich wiadomości o rzekomym lub faktycznym naruszeniu Kodeksu w naszym Biurze d/s Etyki w Biznesie.

Gdzie zgłosić się po pomoc, jeśli coś wydaje się niejasne?

Biuro d/s Etyki w Biznesie jest do Waszej dyspozycji.

Gorąca Linia „Drogowskazy” Monsanto:	877•781•2431
Telefon Biura:	800-886-0782
E-mail:	business.conduct@monsanto.com
Adres pocztowy:	Monsanto Business Conduct Program P.O. Box 21526 St. Louis, MO 63132, USA
Internetowy formularz zgłoszeniowy naruszeń etyki:	Na stronie internetowej Programu Etyki w Biznesie

Kilka uwag na zakończenie

Publikacja niniejszego Kodeksu Etyki w Biznesie stanowi podkreślenie przez Monsanto jej zaangażowania w prowadzenie wszelkiej działalności Firmy z rzetelnością, w zgodzie z wszelkimi wymogami prawa, i normami etycznymi ustanowionymi przez Kodeks. Aby Kodeks nabrał jednak realnego znaczenia, wszyscy pracownicy Firmy muszą osobiście się w niego zaangażować, i od każdego pracownika właśnie tego się oczekuje. Dokładania wszelkich starań, aby Przyrzeczenie, i wszystkie wartości, które się na nie złożyły, znalazły odbicie w codziennych działaniach. Poszukujmy nowych, innowacyjnych sposobów, aby wbudować Przyrzeczenie i jego wartości w codzienne przedsięwzięcia handlowe.

Wszelkie powstające na tej drodze wyzwania można i należy rozwiązywać w oparciu o stosowne prawa i przepisy, w zgodzie z naszymi wysokimi normami etycznymi, i bez narażania naszych celów rynkowych, jeśli tylko jasno określimy powstający problem, wspólnie podejmiemy do jego rozwiązania, i rozwiązywać go będziemy „z głową”. Działając wspólnie, jesteśmy w stanie stworzyć środowisko generujące sukces.